

hederne fortsat bestemmer, om de vil udstykke eller ikke.

Jeg er ikke i Tvivl om, at det, som det ærede Medlem Hr. Nis Nissen tilsigter, er at ophæve den juridiske Ret til Præstegaardsjorderne, men jeg frygter for, at den mæglende Instans, som det ærede Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle) stillede i Udsigt, og som det ærede Medlem Hr. Holger Andersen i nogen Grad sluttede sig til, kan øve et moralsk Tryk paa Menighedsraadene, og dette moralske Tryk agter jeg for mit Vedkommende ikke at være med til at øve. Jeg stiller mig paa det Standpunkt, som Menighedsraadene selv forfægter: at de vil bevare Ejendomsretten under alle Omstændigheder, og hvis de vil dette, hvis de hævder deres Ejendomsret, kan man ikke øve noget juridisk Tryk paa dem, vel at mærke, hvis Ejendomsretten med Rette tilkommer dem; hvis man anerkender denne Ejendomsret, har man heller ingen Ret til at øve et moralsk Tryk paa dem. Derfor agter jeg for mit Vedkommende ikke at støtte et saadant Forslag, men vil modsætte mig det. Jeg er nemlig af den Opfattelse, at Ejendomsretten i dette Tilfælde er af samme Natur som den private Ejendomsret, og lige saa lidt som man juridisk og moralsk kan tvinge en privat Ejer til at udstykke sin Grund, lige saa lidt skal man have Lov til at tvinge Menighedsraadene dertil.

Man har sagt fra forskellige Sider, at det Standpunkt, som jeg her indtager, maa føre til en Højesteretsdom. Det er nok muligt, men for mit Vedkommende ser jeg ikke saa tragisk paa det. Jeg hørte, at det ærede Medlem Hr. Nis Nissen var meget betænkelig ved en saadan Højesteretskendelse. Jeg har før set, at Højesteret har afsagt Kendelse i en Principisag, og man behøver ikke af den Grund at blive bange for, hvad der eventuelt skulde ske. Men dem, der nu har den Opfattelse, at det vil være beklageligt, om denne Sag skulde føre til en Højesteretskendelse — og dertil hører jo det ærede Medlem Hr. Nis Nissen —, maa jeg bede om at rette deres Skyts mod den højtærede Regering, for det kan dog ikke være saa bagvendt, at det er dem, der værner Ejendomsretten, som skal have Skyld for en saadan retslig Udgang, medens de, der anfægter Ejendomsretten, skal gaa skudfri. Det er netop det Lovforslag, der her foreligger, som lader en saadan Højesteretskendelse rykke indenfor Mulighedernes Grænse, og det skulde glæde mig, om det ærede Medlem Hr. Nis Nissen vilde anvende den Indflydelse, det ærede Medlem aabenbart har indenfor sit Parti, til, at der

kan gives dette Forslag en hæderlig Begravelse i Udvalget, saa at det ikke igen kommer frem fra Udvalget, og vi bliver fri for Udsigten til denne Højesteretskendelse. Men skal det endelig være, viger jeg for mit Vedkommende ikke tilbage derfor. Jeg vil foretrække, at man faar konstateret, hvor Ejendomsretten ligger, og hvorledes Forholdet er, fremfor at man fortsat skal have Befolkningens Misnøje med, at de er gaaet Glip af en Ret, som de mente at have.

Man har skrevet i Aviserne om, at et magert Forlig var bedre end en fed Proces. Jeg maa sige, at naar det Forlig, der skimtes i det fjerne, er af den Beskaffenhed, at det er saa magert som et Skelet, foretrækker jeg alligevel, at vi faar den retlige Afgørelse. Jeg nærer ingen Tvivl om, at det Forlig, som kan komme, og som, hvad jeg pegede paa før, er af den Beskaffenhed, at Husmændene med nogen Ret vil føle sig utilfredse, sluttelig maa føre til Indførelse af Loven af 1919, selv om det sker gennem flere Instanser, og derfor ønsker jeg for mit Vedkommende den retlige Afgørelse fremfor det magre Forlig, som i Virkeligheden fører til, at Ejendomsretten ophæves. Der er i Sønderjylland i Menighedsraadene Folk, som mener, at man ved Loven af 1922 har bevaret Ejendomsretten. Jeg vil gerne sige, som jeg har sagt før, at jeg har ikke denne Opfattelse; Ejendomsretten — det ønsker jeg endnu en Gang at understrege — har man tabt ogsaa efter Loven af 1922 fra det Tidspunkt, hvor Overenskomsten er kommet i Stand. Det ønsker jeg at understrege, for at man ikke skal tro, at man dér har en Ret, som i Virkeligheden er gaaet fløjten.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle) kom i Slutningen af sin Tale ind paa et Spørgsmaal, som jeg gerne vil omtale. Jeger nemlig fuldkommen enig med det ærede Medlem i, at den fortsatte Strid om dette Forhold kan medføre en beklagelig Udvikling med Hensyn til Valg af Menighedsraadsmedlemmer. Jeg vilde meget beklage, hvis man i Fremtiden skulde til at vælge Menighedsraad efter udstykningspolitiske Linier i Stedet for efter kirkelig Opfattelse, men det behøver heller ikke at blive Tilfældet, thi i den Tid, i hvilken vi lever, hvor det kommunale Selvstyre er sat saaledes i Højsædet, som det er, skulde det ikke være vanskeligt i den danske Rigsdag at vinde Gehør for, at Tyngdepunktet med Hensyn til dette Spørgsmaal blev lagt fra Menighedsraadene ud til selve Befolkningen. Jeg vil forbeholde mig for mit Vedkommende paa et senere Tidspunkt under denne Sags.